

สรุปผลการเข้าร่วมการประชุมของคณะผู้แทนไทย
ในการประชุมยุวสมาชิกรัฐสภาเอเชีย - ยุโรป ครั้งที่ ๖ (AEYPM6)
ระหว่างวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ – ๒ มีนาคม ๒๕๕๐
ณ กรุงเฮก ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์

ภูมิหลังของการประชุม

การประชุมยุวสมาชิกรัฐสภาเอเชีย-ยุโรป (Asia – Europe Young Parliamentarians Meeting – AEYPM) เป็นการประชุมของสมาชิกรัฐสภาในภูมิภาคเอเชียและยุโรป มีรากฐานมาจากแนวคิดของการประชุมเอเชีย-ยุโรป (Asia – Europe Meeting : ASEM) โดยประเทศสมาชิกจาก ๒ ภูมิภาคต่างเห็นพ้องร่วมกันถึงบทบาทสำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งเป็นตัวแทนและสะท้อนถึงข้อคิดเห็นของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุวสมาชิกรัฐสภา

วัตถุประสงค์ของการประชุมฯ เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างยุวสมาชิกรัฐสภาจากประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียและยุโรป และส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นในประเด็นหลักของความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่าง ๒ ภูมิภาค ตลอดจนสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งร่วมกันระหว่างยุวสมาชิกรัฐสภาของเอเชียและยุโรปให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น

ผู้เข้าร่วมการประชุมฯ เป็นยุวสมาชิกรัฐสภา ที่มีสังกัดทางการเมืองที่แตกต่างกันจากประเทศต่างๆ ใน ASEM และสภายุโรป (European Parliament) รวมจำนวน ๒๕ ประเทศ ประกอบด้วย สมาชิกสภาสหภาพยุโรป ๑๕ ประเทศ ได้แก่ ออสเตรีย เบลเยียม เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ไอร์แลนด์ ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ สวีเดน อังกฤษ อิตาลี โปรตุเกส และสเปน สมาชิกจากสภายุโรป สมาชิกจากกลุ่มประเทศอาเซียน ๗ ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน และประเทศในเอเชียตะวันออก ๓ ประเทศ ได้แก่ จีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น

การประชุม AEYPM ครั้งที่ ๖ โดยสรุป

การประชุมยุวสมาชิกรัฐสภาเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๖ (AEYPM6) มีขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ – ๒ มีนาคม ๒๕๕๐ ณ สภาผู้แทนราษฎรราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ในกรุงเฮก ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ โดยเป็นความร่วมมือของมูลนิธิเอเชีย - ยุโรป (Asia-Europe Foundation : ASEF) สถาบันเอเชียศึกษาระหว่างประเทศ (Inter-national Institute for Asian Studies : IIAS) สภาผู้แทนราษฎรแห่งราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ และกระทรวงการต่างประเทศราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๕๑ คน จากประเทศสมาชิกในกรอบการประชุมเอเชีย-ยุโรป (ASEM) ๒๔ ประเทศ (๑๑ ประเทศจากภูมิภาคเอเชีย

และ ๑๓ ประเทศจากภูมิภาคยุโรป) ประกอบด้วย ออสเตรีย กัมพูชา จีน สาธารณรัฐเชค เดนมาร์ก ฟินแลนด์ เยอรมนี ฮังการี อินเดีย อิตาลี อินโดนีเซีย เกาหลี ลัตเวีย มาเลเซีย มองโกเลีย เนเธอร์แลนด์ ฟิลิปปีนส์ โปแลนด์ โปรตุเกส สิงคโปร์ สวีเดน สเปน ไทย และเวียดนาม สำหรับคณะผู้แทนไทยที่เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วย

๑) นางสาวพจนีย์ ธนวรานิช	รองประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ คนที่สอง
๒) นางประทุมพร วัชรเสถียร	กรรมาธิการการต่างประเทศ
๓) นางสุนันทา สมบุญธรรม	กรรมาธิการกิจการเด็ก สตรี และเยาวชน
๔) นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมาธิการ

หัวข้อการประชุม คือ “ความเป็นหุ้นส่วนของสมาชิกรัฐสภาเอเชีย-ยุโรปในอนาคต” (Toward an Asia – Europe Parliamentary Partnership) ซึ่งเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์เป็นหลัก และเป็นประเด็นที่ตรงกับปัญหาในปัจจุบันที่ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียและยุโรปกำลังเผชิญอยู่ และต้องร่วมกันแก้ไข ปัญหาเหล่านั้น โดยแบ่งเป็นหัวข้อย่อยในการอภิปราย ได้แก่ การย้ายถิ่นฐานและการสร้างชุมชน (Migration and Community Building) การศึกษาและสังคมอุดมปัญญา(Education and Knowledge based Societies) และความมั่นคงกับสิทธิพลเรือน(Security and Civil Liberties)

รูปแบบของการประชุม เป็นการประชุมแบบไม่เป็นทางการ เนื่องจากต้องการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ การประชุมจะประกอบด้วยการประชุมเต็มคณะ (Plenary Session) และการประชุมคณะทำงาน (Working Groups (WG) Session) ซึ่งเป็นการแบ่งกลุ่มอภิปรายเพื่อผู้เข้าประชุมจะสามารถหารือในประเด็นต่าง ๆ ได้ลึกซึ้งขึ้น และในตอนท้ายของการประชุม ผลการประชุมแต่ละกลุ่มจะมีการนำเสนอและหารือร่วมกันอีกครั้งในการประชุมเต็มคณะเพื่อสรุปเป็นรายงานของการประชุม (general report) ซึ่งเป็นเอกสารฉบับสุดท้ายของการประชุม

พิธีเปิดการประชุม มีขึ้นในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ โดยนางเกรดี เวอร์เบท (Gerdi Verbeet) ประธานสภาผู้แทนราษฎรแห่งราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ และนายโช วอน อิล (Cho Won-Il) ผู้อำนวยการบริหารมูลนิธิเอเชีย-ยุโรปได้กล่าวสุนทรพจน์ต้อนรับในพิธีเปิด และนายโรดอลโฟ เซอติเรโน (Rodolfo Serverino) อดีตเลขาธิการอาเซียน และนายเบอร์นฮาร์ด เซบเตอ (Bernhard Zepter) อดีตทูตสหภาพยุโรปประจำญี่ปุ่น ได้ปาฐกถาพิเศษเกี่ยวกับภาพรวมของเอเชีย-ยุโรปในปัจจุบัน ทั้งสองท่านเน้นความจำเป็นอย่างยิ่งยวดที่ภูมิภาคเอเชียและยุโรปต้องร่วมมือกันใกล้ชิดยิ่งขึ้น เพราะปัญหาของโลกทวีความรุนแรงและมีรูปแบบใหม่ ๆ มากขึ้น ทั้งเรื่องของการก่อการร้ายสากล ภาวะโลกร้อน และปัญหาข้ามชาติต่าง ๆ นอกจากนี้ เอเชียก็คำนึงถึงการยกระดับการรวมตัวในภูมิภาคให้เป็นรูปธรรมเพื่อตอบสนองกับปัญหาที่ร่วมสมัยอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่ยุโรปก็ต้องการทำให้ภูมิภาคของตนมีความแข็งแกร่งในทุกด้าน อย่างไรก็ตาม ไรท์ดี รัฐสภาเป็นกำลังสำคัญมากในการพัฒนาเอเชียและยุโรป และต้องมีบทบาทมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

จากนั้น เป็นการประชุมคณะทำงานโดยแบ่งกลุ่มตามหัวข้ออภิปรายเป็น ๓ กลุ่ม ซึ่ง คณะผู้แทนไทยได้เข้าร่วมอภิปรายและแสดงข้อคิดเห็นสรุปได้ดังนี้

หัวข้อที่ ๑ : การย้ายถิ่นฐานและการสร้างชุมชน

ผู้แทนไทยที่เข้าร่วมการประชุม คือนางสุนันทา สมบุญธรรม ได้กล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุม โดยกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงและทิศทางของแรงงานไทยในต่างประเทศ และการไหลเข้ามายังประเทศไทย ของแรงงานต่างด้าว ซึ่งพบว่าในปัจจุบันแรงงานไทยเป็นแรงงานที่มีคุณภาพและมีศักยภาพสูง จึงเป็นที่ ต้องการของตลาดแรงงานโลกมากขึ้นเมื่อเทียบกับในอดีต ส่งผลให้แรงงานไทยสามารถสร้างชุมชนและมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในขณะที่เดียวกันยังพบว่าการขยายตัวของแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยที่สูงขึ้น ซึ่งปัญหาที่ประสบคือ ค่าแรงของแรงงานต่างด้าวที่ยังอยู่ในระดับต่ำ อันเนื่องมาจากการละเมิด สิทธิมนุษยชนของผู้ว่าจ้างและบริษัทเอกชนที่รับจัดหางาน ดังนั้น รัฐสภาในฐานะที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ จึงควรให้ความสำคัญในปัญหาดังกล่าวและช่วยเกื้อกูลให้แรงงานต่างด้าวได้รับค่าแรงขั้นต่ำและสวัสดิการที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นพ้องร่วมกันในการจัดการการย้ายถิ่นฐานให้มีความเหมาะสม โดยไม่จำกัดการรับเข้า หรือจำกัดการมีชีวิตอย่างปกติสุขในสังคมใหม่ การย้ายถิ่นมีทั้งการย้ายถิ่นฐานข้ามชาติ และการย้ายถิ่นฐานในประเทศและปัญหาร่วมกันของทุกประเทศ โดยเฉพาะการอพยพจากชนบทเข้าสู่เมืองใหญ่ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การก่อการร้ายมีผลต่อการย้ายถิ่นฐาน รวมทั้งการย้ายถิ่นฐานทำให้เกิดปัญหาการผสมผสานในสังคมของประเทศที่ต้องรับภาระนี้ ซึ่งสมาชิกรัฐสภาควรมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว กฎหมายเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้แก้ไขปัญหาได้ รัฐสภาต้องร่วมกันหากรอบกฎหมายร่วมกันในการจัดการการย้ายถิ่นฐานอย่างเป็นระบบ

หัวข้อที่ ๒ : การศึกษาและสังคมอุดมปัญญา

ผู้แทนไทยที่เข้าร่วมการประชุม คือ นางสาวพนีย์ ธนวรานิซ และนางประทุมพร วัชรเสถียร ได้กล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุม โดยกล่าวว่า สังคมอุดมปัญญาเป็นกลไกสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและการแข่งขันในหลายๆ ด้านของสังคมในปัจจุบัน โดยมีเทคโนโลยีและระบบอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือนำไปสู่การเป็นสังคมอุดมปัญญา นอกจากนี้ยังได้เสนอแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการผลักดันสังคมสู่การเป็นสังคมอุดมปัญญา กล่าวคือภาครัฐควรสนับสนุนให้ทุกโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาให้การศึกษาศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ในขั้นของการศึกษาภาคบังคับโดยจัดหลักสูตรที่เหมาะสมและมีบุคลากรและอุปกรณ์ทางการศึกษาที่เพียงพอ รวมทั้งจัดให้มีเทคโนโลยีระดับสูง เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ และระบบอินเทอร์เน็ต กับทุกโรงเรียนเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาและเพื่อวัตถุประสงค์ทางการบริหาร ทั้งนี้ ประเทศที่มีศักยภาพทางเทคโนโลยีสูงควรให้ความช่วยเหลือประเทศที่ยังขาดการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี โดยการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาการศึกษาให้มีความทัดเทียมกันมากขึ้น อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะเกิดความไม่เท่าเทียมกันด้านเทคโนโลยีระหว่างประเทศแต่ทุกประเทศควรแลกเปลี่ยนความรู้และร่วมมือกันเพื่อพัฒนาหลักสูตรทางการศึกษาในอนาคตต่อไป

ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นพ้องร่วมกันว่าการศึกษาเป็นที่มาของความรู้และความคิด และเป็นวิถีทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตลอดจนเป็นกระบวนการเรียนรู้ระยะยาว และเป็นการพัฒนาตนเอง สังคมอุดมปัญญาเป็นสังคมที่มนุษย์มีศักยภาพทางภูมิปัญญาอย่างไม่มีที่สิ้นสุดในการริเริ่มสิ่งต่าง ๆ และเป็นแหล่งความรู้ และการระดมความรู้ของมนุษย์ ซึ่งในระดับนโยบาย ผู้บริหารประเทศควรบริหารจัดการ การศึกษาและสังคมอุดมปัญญาให้มีความเข้มแข็งเพื่อการยกระดับมนุษย์ และให้มีคุณภาพตลอดเวลา ในขณะที่เดียวกันสมาชิกรัฐสภาต้องมีบทบาทในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา การเพิ่มความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา การกำหนดหลักสูตรการเรียน การเพิ่มทุนเพื่อให้ดีขึ้นด้านการศึกษา รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศ

หัวข้อที่ ๓ : ความมั่นคงและสิทธิพลเรือน

ผู้แทนไทยที่เข้าร่วมการประชุม คือ นายภัทรธำ คำพิทักษ์ ได้กล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุมโดยกล่าวว่าการจัดการความมั่นคงโดยเฉพาะความมั่นคงของมนุษย์จะต้องคำนึงถึงทั้งนโยบายทางทหารและหลักประชาธิปไตยร่วมกัน ตลอดจนผลักดันให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมต่อสังคมมากขึ้น ซึ่งเป็นการยกระดับของสิทธิมนุษยชนให้มีความจริงจังและเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การสร้างสมดุลซึ่งเป็นหลักประกันด้านความมั่นคงให้แก่สังคม ทั้งนี้ หลักธรรมาภิบาลก็เป็นส่วนสำคัญหนึ่งในการสร้างความมั่นคงให้แก่มนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยหลักพื้นฐาน ๖ ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบตรวจสอบได้ และหลักความคุ้มค่า ท้ายที่สุดยังได้เสนอให้รัฐสภาจากทั้งสองภูมิภาคร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดและจริงจังในการสร้างหลักประกันทางสังคมให้แก่มนุษย์บนพื้นฐานของสิทธิพลเรือน

ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นพ้องร่วมกันว่าควรมีการแก้ไขปัญหาการต่อต้านการก่อการร้าย ซึ่งรัฐสภาควรมีบทบาทในเรื่องความมั่นคงและเสรีภาพของพลเมืองในทุกระดับ โดยหันหน้าเข้าหากันเพื่อหารือกับฝ่ายรัฐบาล ทุกภาคส่วนของสังคม และองค์กรระหว่างประเทศ ในการประกันความมั่นคงให้แก่สังคมและทุกคนบนพื้นฐานของสิทธิพลเรือน หลักการเสรีภาพและประชาธิปไตยธรรมาภิบาลและความมั่นคงของมนุษย์

ในระหว่างการเข้าร่วมการประชุมในครั้งนี้ คณะผู้แทนไทยได้พบกับนายเกียต เวซนิก (Mr. Geert Versnick) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเบลเยียม และกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา (IPU) และรองนายกเทศมนตรีเมืองเกันท์ ราชาอาณาจักรเบลเยียม เพื่อหารือข้อราชการเกี่ยวกับการคืนสิทธิสมาชิกภาพของไทยใน IPU อย่างสมบูรณ์ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ณ เมืองเกันท์ ทั้งนี้ คณะฯ ได้แจ้งว่าขณะนี้ประเทศไทยมีความคืบหน้าในการกลับคืนสู่ประชาธิปไตยอย่างเป็นระบบ ตามกรอบของรัฐธรรมนูญชั่วคราว ๒๕๔๘ ดังนี้

๑. สถานิติบัญญัติฯ ทำหน้าที่รัฐสภาอย่างสมบูรณ์และเข้มแข็งมากในการตรากฎหมาย ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และการอนุมัติงบประมาณ และควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณ การทำหน้าที่เหล่านั้น ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ และรัฐสภาก็เข้าหาประชาชนในทุกทาง

๒. สภาร่างรัฐธรรมนูญได้ยกร่างแล้ว คาดว่าจะให้มีประชมติได้ในต้นเดือนกันยายนฯ และจะเลือกตั้งในปลายปี ๒๕๕๐

นายเวชนิกได้ชื่นชมความคืบหน้าดังกล่าว ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่ดีให้กับ IPU ที่จะพิจารณาเรื่องของไทยในบาหลี และได้สอบถามรายละเอียดของการร่างรัฐธรรมนูญด้วยความสนใจยิ่ง